

DATOS IDENTIFICATIVOS

Escultura

Materia	Escultura			
Código	P01G010V01304			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Tudela Sáenz de Pipaón, Francisco Javier			
Profesorado	Novgil González-Anleo, Xoán Manuel Ortuzar González, Mónica Tudela Sáenz de Pipaón, Francisco Javier			
Correo-e	tudela@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo da natureza conceptual, formal e material da escultura. Desenvolvementos na elaboración escultórica dos aspectos ligados á escultura como obxecto e como representación; a organización e composición, e o vocabulario escultórico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumno será capaz de entender a escultura no conxunto das artes mediante a realización dun exercicio relacionado co pensamento e obras dos artistas contemporáneos recoñecidos	C5 C6 C7
O alumno conseguirá un coñecemento dos xéneros e tendencias do panorama actual da arte desde unha perspectiva escultórica a través da realización de pezas concretas, lecturas e películas.	C5 C6 C7
O alumno desenvolverá coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica escultórica a través do uso de tecnoloxía apropiada aplicada a cada proposta	C12 C14

O alumno desenvolverá coñecementos básicos de métodos de produción escultórica mediante dispositivos á mantenta comentados polos profesores.	C9 C12
Os alumnos adquirirán un coñecemento do vocabulario e do código escultóricos mediante exercicios específicos para iso.	C6 C7
O alumno será capaz do manexo básico de útiles e materiais escultóricos a través de todos e cada un dos exercicios do cuadrimestre.	C31 C32
O alumno adquirirá a capacidade básica para integrar distintas disciplinas na produción de cada unha das esculturas realizadas para cada un dos exercicios.	C31 C33
O alumno traballará acerca da súa propia capacidade para xerar e xestionar de maneira básica unha obra escultórica mediante comentarios cos compañeiros e cos profesores.	C31
O alumno desenvolverá a habilidade para construír unha escultura nos seus diferentes técnicas a partir dun nivel básico e aumentándoo progresivamente.	C42 C43
O alumno desenvolverá a habilidade para xerar sistemas produción escultórico nun nivel básico mediante a elaboración de propostas específicas dos profesores.	C42 C43
O alumno será capaz de exercitar a habilidade básica para integrar diferentes materiais na produción de esculturas mediante exercicios diversos de substitución.	C42 C43
O alumno adquirirá a habilidade básica para integrar diferentes disciplinas na produción de esculturas realizadas especificamente dentro dun concepto transversal do concepto da escultura.	C42 C43

Contidos

Tema	
NATUREZA CONCEPTUAL, FORMAL E MATERIAL DA ESCULTURA.	Escultura e obxecto. Desenvolvemento e derivas do campo escultórico.
MATERIA/MATERIAL	Connotacións dos materiais: factura, tactilidade e superficie.
ESTRUTURA, ORGANIZACIÓN E COMPOSICIÓN ESCULTÓRICA	A escultura e a representación da figura humana.
DIMENSIÓN	Masa, volume e peso. Tamaño, xerarquía e escala.
O ESPAZO: MATERIAL ESCULTÓRICO	Espazo como baleiro e oco. Introdución ao Espazo como lugar e contexto.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	5	0	5
Traballo tutelado	22	40	62
Traballo tutelado	22	45	67
Presentación	10	5	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia, dos seus obxectivos e das actividades a realizar ao longo do cuadrimestre.
Lección maxistral	Sesións teórica destinadas á exposición de contidos teóricos, e á presentación das propostas dos traballos e exercicios a desenvolver na aula.
Traballo tutelado	TRABALLO TUTELADO I. Introducción aos problemas da escultura. Actividade nuclear da materia. Cada estudante resolverá os diferentes traballos e exercicios propostos polo profesorado. Os traballos, que terán un carácter práctico e/ou creativo, deberán realizarse e presentarse na aula; do mesmo xeito que os traballos externos e complementarios a cada un dos exercicios propostos para a introdución aos problemas da escultura: -Materia/Material. -Organización/Estrutura.
Traballo tutelado	TRABALLO TUTELADO II. Introducción á creación na escultura contemporánea. Actividade nuclear da materia. Cada estudante resolverá os diferentes traballos e exercicios propostos polo profesorado. Os traballos, que terán un carácter práctico e/ou creativo, deberán realizarse e presentarse na aula; do mesmo xeito que os traballos externos e complementarios a cada un dos exercicios para o desenvolvemento da escultura: -Escala, Espazo. -Introdución á creación na escultura contemporánea -exercicio libre-.
Presentación	Presentación oral individual dos traballos realizados por cada estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballo tutelado	TRABALLO TUTELADO I: O estudante terá un seguimento persoal dos traballos, tanto de forma individual como en grupo dentro da aula.
Traballo tutelado	TRABALLO TUTELADO II: O estudante terá un seguimento persoal dos traballos, tanto de forma individual como en grupo dentro da aula. Farase énfase nas achegas e perspectivas individuais aos exercicios propostos. O traballo fose da aula aumenta levemente na planificación.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Valorarase a asistencia a participación nas sesións	10	
Traballo tutelado	TRABALLO TUTELADO I. Introducción aos problemas da escultura. Exercicios propostos para a introdución aos problemas da escultura: -Materia/Material. -Organización/Estrutura. Ademais de valorar capacidades de adaptación do resultado final á *formulación inicial proposta apreciaranse as habilidades adquiridas no manexo formal e conceptual dos materiais e experimentación técnica. Valorarase a dedicación e o nivel de implicación en cada traballo, así como a capacidade de achegar solucións creativas.	40	C5 C6 C7
Traballo tutelado	TRABALLO TUTELADO II. Introducción á creación na escultura contemporánea. Exercicios para o desenvolvemento da escultura: -Escala, Espazo. -Introdución á creación na escultura contemporánea -exercicio libre-. Valorarase a dedicación e o nivel de implicación en cada traballo e a capacidade de adaptación do resultado final á *formulación inicial proposta apreciaranse as habilidades adquiridas no manexo formal e conceptual dos materiais e experimentación técnica. Nesta fase valorarase particularmente a capacidade de achegar solucións creativas.	40	
Presentación	Valoraranse as capacidades de expresión oral e de transmisión da proposta. A preparación previa por parte do estudante para cada exposición é esencial.	10	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia sistemática, a implicación e a participación en clase son factores imprescindibles para a consecución dos obxectivos da materia. A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente en na resolución de traballos e exercicios na aula, polo que a asistencia puntual e participación en clase son factores imprescindibles para superar a materia. En consecuencia, coa metodoloxía citada, establécese un sistema de avaliación continua polo que cada estudante poderá coñecer a súa situación na adquisición dos obxectivos en relación a cada traballo desenvolvido e presentado.

No caso de non superar a materia no prazo normal que marca a convocatoria común, a proba extraordinaria consistirá na repetición dos exercicios ou, noutros casos, nun maior desenvolvemento dos exercicios relacionados coas competencias que non foron alcanzadas no seu nivel mínimo esixidos.

O alumnado que non realice durante o cuadrimestre os 2/3 dos exercicios propostos, na convocatoria extraordinaria deberá levar acabo un traballo práctico específico, na aula de clase, relativo aos contidos da materia, ademais de entregar os traballos suspensos ou non presentados levados acabo durante o curso.

Datas de convocatorias extraordinarias: <http://belasartes.uvigo.gal/gl/docencia/exames/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Arnheim, Rudolf, **Arte y percepción visual**, Alianza Forma, 1997
- Bachelard, Gaston, **La poética del espacio**, Fondo de Cultura Económica, 1965
- Barañano, Kosme, **Tucker. masa y figura**, Museo de BB AA, Bilbao, 2015
- Baudillard, J., **El sistema de los objetos**, s. XXI, 1995
- Focillón, H., **La vida de las formas y elogio de la mano**, Xarait, 1993
- Hildebrand, Adolf von, **El problema de la forma en la obra de arte**, Visor, Madrid, 1989
- Levi Strauss, Claude, **El pensamiento salvaje**, FCE, México, 2014
- Maderuelo, Javier, **El espacio raptado**, Mandadori, 1990
- Marchán, Simón, **Del arte objetual al arte del concepto**, Akal, 1990
- Pardo, José Luis, **Nunca fue tan hermosa la basura**, Círculo de lectores Barcelona, 2016
- Pirson, Jean François, **La estructura y el objeto**, PPU, 1988

Tucker, Willian, **The language of sculpture**, Thames and Hudson, 1974

Williams, Christopher, **Los orígenes de las formas**, Gustavo Gili, 1981

Bibliografía Complementaria

Guasch, Ana María, **El arte último del siglo XX: del postminimalismo a lo multicultural**, Alianza, 2005

Barañano, Kosme M. de, **Chillida, Heidegger, Husserl: el concepto de espacio en la filosofía y la plástica del siglo XX**, Universidad del País Vasco, 1992

Barañano, Kosme M. de, **La obra artística de Eduardo Chillida**, Caja de ahorros Vizcaíña, 1988

Celant, Germano, **Anish Kapoor**, Charta, cop., 1998

Chillida Eduardo, **Los espacios de Chillida**, Polígrafa, 1974

Kapoor, Anish, **Anish Kapoor exposición**, Turner, DL, 2010

López Bahut, María Enma, **Jorge Oteiza y lo arquitectónico: de la estatua-masa al espacio urbano (1948-1960)**, Fundación Museo Jorge Oteiza, D.L., 2016

Merkert , Jörn, **Julio González: el inventor de la escultura en Hierro**, IVAM Centre Julio González, 1995

Merkert , Jörn, **Julio González: catalogue raisonné des sculptures**, Electa, 1987

Moore, Henry, **Henry Moore: escultura**, Polígrafa, 1981

Moore, Henry, **Henry Moore: from the inside out: plasters, carvings and drawings**, Prestel, 1996

Oteiza, Jorge, **Quousque tandem! ensayo de interpretación estétiica del alma vasca**, Pamiela, 1993

Tatarkiewicz, Wladyslaw, **Historia de seis ideas**, Tecnos, 1987

Recomendaciones

Outros comentarios

A asistencia a clase é un requisito esencial para superar a materia.

As actividades de traballo irán en paralelo coa práctica activa, dentro e fose da aula, para conseguir habilidades e experimentar diferentes técnicas así como para acudir ás fontes de documentación e obter a información precisa necesaria para o labor que se desenvolve.
